ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠ' ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ ΣΥΖΗΤΗΣΗ
στην υπόθεση C-324/89 *

I — Περιστατικά και διαδικασία

A — *Περιστατικά και κανονιστικό πλαίσιο*

Το 1984 η εταιρία Nordgetränke εισήγαγε από την Αργεντινή πολτό, τον οποίο έθεσε σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας.

Αυτός ο πολτός βερύκοκκου λαμβάνεται με τη σύνθλιψη της σάρκας του καρπού πάνω σε κόσκινο και στη συνέχεια θερμαίνεται στο σημείο ζέσεως επί 10 έως 30 δευτερόλεπτα εντός συμπυκνωτή εν κενώ. Σκοπός της διαδικασίας αυτής είναι η μείωση του όγκου του προϊόντος κατόπιν της εξατμίσεως του νερού που περιέχει, ώστε να διευκολύνεται η μεταφορά του. Ο πολτός έχει μεγάλη πυκνότητα, το χρώμα του είναι κίτρινο και έχει το άρωμα του βερύκοκκου.

Το Hauptzollamt Hamburg-Ericus (στο εξής: Hauptzollamt) δέχτηκε καταρχάς τη δήλωση της εταιρίας Nordgetränke και κατέταξε τον πολτό αυτό στην κλάση 20.06 του Κοινού Δασμολογίου [όπως ίσχυε μετά την έκδοση του κανονισμού (ΕΟΚ) 3333/83, ΕΕ L 313 της 14.11.1983]. Με διορθωτική πράξη της 20ής Μαρτίου 1984, το Hauptzollamt κατέταξε τον πολτό αυτό στην κλάση 20.05 και αξίωσε από την εταιρία Nordegeträke να καταβάλει πρόσθετο δασμό και πρόσθετη εισφορά.

Η κλάση 20.05 αφορά «πολτούς και πάστες [συμπυκνωμένη σάρκα] καρπών και φρούτων, γλυκά κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, που προκύπτουν από βρασμό, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης», ενώ η κλάση 20.06 αφορά τους «καρπούς και φρούτα αλλιώς παρασκευασμένα ή διατηρημένα, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή αλκοόλης».

Η εταιρία Nordetränke υπέβαλε ένσταση ενώπιον του Hauptzollamt, μετά την απόρριψη της οποίας προσέφυγε στο Finanzgericht, το οποίο απέρριψε την προσφυγή της. Κατόπιν αυτού άσκησε αναίρεση ενώπιον του Bundesfinanzhof.

Το Bundesfinanzhof αμφιβάλλει αν εν προκειμένω τίθεται θέμα εφαρμογής της κλάσεως 20.05. Η θέρμανση στο σημείο ζέσεως δεν αποτελεί, κατά την άποψή του, βρασμό κατά την έννοια του κοινού δασμολογίου. Υπέρ της απόψεως αυτής συνηγορεί κυρίως το γεγονός ότι, κατά τις επεξηγηματικές σημειώσεις της Συνδυασμένης Ονοματολογίας επί της σημερινής κλάσεως 20.07 [κανονισμός (ΕΟΚ) 3174/88 της Επιτροπής, της 21ης Σεπτεμβρίου 1988, ΕΕ L 298, σ. 1], η οποία κατ' ουσία συμπίπτει με την κλάση 20.05, ο βρασμός πρέπει να έχει διαρκέσει αρκετά. Η κλάση αυτή αφορά τα εξής: «γλυκά του κουταλιού, ζελέδες, μαρμελάδες, πολτοί και πάστες [σάρκες] καρπών και φρούτων, που λαμβάνονται από βράσιμο, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης ή άλλων γλυκαντικών».

Κατά το Bundesfinanzhof, αν απορριφθεί η κατάταξη στην κλάση 20.05, το προϊόν θα πρέπει τότε να υπαχθεί στην κλάση 20.06 και

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

όχι στην κλάση 20.07 ή την κλάση 08.10. Οι δύο τελευταίες αυτές κλάσεις καλύπτουν τους « χυμούς καρπών και φρούτων (συμπεριλαμβανομένου και του γλεύκους σταφυλών) ή λαχανικών, που δεν έχουν υποστεί ζύμωση, χωρίς προσθήκη αλκοόλης, με ή χωρίς προσθήκη ζάχαρης » και « καρπούς και φρούτα, βρασμένα ή μη, εν καταψύξει, χωρίς προσθήκη ζάχαρης » αντίστοιχα.

Β — *Τα προδικαστικά ερωτήματα*

Δεδομένου ότι η επίλυση της διαφοράς εξαρτάται άμεσα από την ερμηνεία του Κοινού Δασμολογίου, το Bundesfinanzhof ανέστειλε τη διαδικασία με Διάταξη της 7ης Σεπτεμβρίου 1989, και υπέβαλε στο Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης, τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

« 1) Πρέπει το κοινό δασμολόγιο (1984) θα ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ο πολτός βερύκοκκου, ο οποίος λαμβάνεται κατόπιν συνθλίψεως της σάρκας του καρπού πάνω σε κόσκινο και θερμαίνεται στο σημείο ζέσεως επί τριάντα κατ' ανώτατο όριο δευτερόλεπτα εντός συμπυκνωτή εν κενώ, κατατάσσεται, ως πολτός φρούτου που προκύπτει από βρασμό, στη δασμολογική διάκριση 20.05 Γ;

2) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα 1:

Προκύπτει από την ερμηνεία του κοινού δασμολογίου ότι τα ανωτέρω προϊόντα κατατάσσονται στη δασμολογική διάκριση 20.06 Β ως " καρποί και φρούτα αλλιώς παρασκευασμένα ή διατηρημένα ";

3) Σε περίπτωση αρνητικής απαντήσεως στο ερώτημα 2:

Σε ποια άλλη διάκριση πρέπει να καταταγεί το προϊόν αυτό; »

Γ — *Διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου*

Η Διάταξη του Bundesfinanzhof πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 23 Οκτωβρίου 1989.

Γραπτές παρατηρήσεις κατά το άρθρο 20 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων κατέθεσαν στις 29 Ιανουαρίου 1990 η εταιρία Nordgetränke GmbH & Co. KG, αναιρεσείουσα, εκπροσωπούμενη από τον δικηγόρο Jahnke, και στις 26 Ιανουαρίου 1990 η Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον J. Sack, μέλος της νομικής υπηρεσίας της, και την R. Kubicki, υπάλληλο του Υπουργείου Δικαιοσύνης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας που έχει αποσπαστεί στη Νομική Υπηρεσία της Επιτροπής στο πλαίσιο των ανταλλαγών μεταξύ υπαλλήλων της Κοινότητας και υπαλλήλων των κρατών μελών.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

Με Διάταξη της 20ής Σεπτεμβρίου 1990 το Δικαστήριο αποφάσισε, κατ' εφαρμογή του άρθρου 95, παράγραφοι 1 και 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, να αναθέσει την εκδίκαση της υποθέσεως στο πρώτο τμήμα του Δικαστηρίου.

II — Γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου

σχέση με το αρχικό προϊόν. Στην περίπτωση του πολτού όμως δεν υπάρχει ούτε θέρμανση μεγάλης διάρκειας ούτε αλλοίωση της χημικής συνθέσεως του προϊόντος.

Κατά την εταιρία *Nordgetränke,* ο πολτός δεν εμπίπτει στην κλάση 20.05, αλλά στην κλάση 20.07.

Κατά την εταιρία Nordgetränke, από τη σύγκριση των κλάσεων 20.05 και 20.06 του Κοινού Δασμολογίου προκύπτει ότι το προϊόν πρέπει να έχει αλλοιωθεί. Η κλάση 20.06 προϋποθέτει, χωρίς να απαιτεί τη δημιουργία νέου προϊόντος, την ποιοτική μεταποίηση των εμπορευμάτων που καλύπτει: τα προϊόντα αυτά, τα οποία υπόκεινται αρχικά εύκολα σε φθορά, πρέπει να μπορούν πλέον, χάρη σε μια θερμικής φύσεως επεξεργασία, να διατηρούνται επί μεγάλο χρονικό διάστημα.

Η εταιρία Nordgetränke θεωρεί καταρχάς ότι ο επίμαχος πολτός δεν ανταποκρίνεται στην περιγραφή των προϊόντων της κλάσης 20.05, όπως είναι διατυπωμένη. Πρώτον, η μέθοδος της συμπυκνώσεως εν κενώ που χρησιμοποιείται εν προκειμένω δεν μπορεί να εξομοιωθεί με βρασμό κατά την έννοια της διατάξεως αυτής: ο βρασμός δηλαδή έχει ως συνέπεια την λόγω της θερμότητας αλλοίωση των βασικών ουσιών που συνθέτουν το προϊόν, ώστε το προϊόν αυτό να καταστεί άμεσα βρώσιμο. Στην προκειμένη περίπτωση όμως, όχι μόνο δεν υπάρχει τέτοια χημική αλλοίωση, αλλά ο μοναδικός σκοπός της θερμάνσεως είναι η αφυδάτωση του προϊόντος, ώστε να διευκολυνθεί η μεταφορά του. Δεύτερον, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο πολτός του φρούτου *προκύπτει* από βρασμό ή *λαμβάνεται* με βρασμό, καθόσον με την ανωτέρω διαδικασία απλώς μειώνεται ο όγκος του. Ο όρος « προκύπτει » που χρησιμοποιείται στην κλάση 20.05 σημαίνει τη δημιουργία ενός νέου προϊόντος, πράγμα που δεν συμβαίνει εν προκειμένω.

Εξάλλου, η κατάταξη του προϊόντος στην κλάση 20.05 προσκρούει, κατά τη Nordgetränke, σε τρεις κανονισμούς: τον κανονισμό (ΕΟΚ) 4115/86 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1986, για την εισαγωγή στην Κοινότητα γεωργικών προϊόντων καταγωγής Τουρκίας (ΕΕ L 380, σ. 16), τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1910/86 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 1986, για το άνοιγμα, την κατανομή και τον τρόπο διαχείρισης κοινοτικής δασμολογικής ποσόστωσης πολτών βερυκόκκων, της διάκρισης ex-20.06 Β ΙΙ γ 1 αα του Κοινού Δασμολογίου, καταγωγής Τουρκίας (ΕΕ L 165, σ. 4), και τον κανονισμό (ΕΟΚ) 802/87 του Συμβουλίου, της 16 Μαρτίου 1987 (ΕΕ L 79, σ. 16), ο οποίος τον τροποποιεί. Σε κανέναν από τους κανονισμούς αυτούς το εν λόγω προϊόν δεν κατατάσσεται στην κλάση 20.05.

Η εταιρία Nordgetränke τονίζει στη συνέχεια ότι ο πολτός δεν παρουσιάζει το χαρακτηριστικό που είναι κοινό σε όλα τα προϊόντα που αναφέρονται στην κλάση 20.05 (σάρκες καρπών, γλυκά κουταλιού, ζελέδες και μαρμελάδες). Σε όλα αυτά τα παρασκευάσματα τα φρούτα αλλοιώνονται χημικά λόγω της μακράς θερμάνσεώς τους και κατόπιν της αλλοιώσεώς τους αυτής δεν έχουν πλέον καμία

Επομένως, το επίμαχο προϊόν κατατάσσεται, κατά την εταιρία Nordgetränke, στην κλάση 20.07. Όπως και οι συμπυκνωμένοι χυμοί φρούτων, τους οποίους καλύπτει η κλάση αυτή, ο χυμός βερύκοκκου αποτελεί προϊόν συμπιέσεως και στη συνέχεια αφυδατώσεως δι' εξατμίσεως και χρησιμοποιείται για την παραγωγή χυμών φρούτων.

Επικουρικά πάντως η εταιρία Nordgetränke ισχυρίζεται ότι, αν το Δικαστήριο δεν αποφανθεί υπέρ της κλάσεως 20.07, τότε το προϊόν πρέπει να καταταγεί στην κλάση 20.06, η οποία καλύπτει όλα τα υπόλοιπα προϊόντα. Πράγματι, ο επίμαχος πολτός βερύκοκκου αποτελεί τουλάχιστον προϊόν « αλλιώς πρασκευασμένων ή διατηρημένων » φρούτων.

Συνεπώς η εταιρία Nordgetränke προτείνει στο Δικαστήριο να δώσει τις εξής απαντήσεις στα προδικαστικά ερωτήματα:

« 1) Ο πολτός βερύκοκκου, ο οποίος λαμβάνεται κατόπιν συνθλίψεως της σάρκας του καρπού πάνω σε κόσκινο και θερμαίνεται στο σημείο ζέσεως επί τριάντα κατ' ανώτατο όριο δευτερόλεπτα εντός συμπυκνωτή εν κενώ, δεν επιτρέπεται να θεωρηθεί ως πολτός φρούτου που προκύπτει από βρασμό και να καταταγεί στη δασμολογική διάκριση 20.05 Γ.

2) Το ανωτέρω περιγραφόμενο προϊόν αποτελεί συμπυκνωμένο χυμό που κατατάσσεται στη δασμολογική κλάση 20.07.

3) Επικουρικά, το ανωτέρω περιγραφόμενο προϊόν πρέπει να χαρακτηριστεί ως "αλλιώς παρασκευασμένος ή διατηρημένος καρπός" και να καταταγεί στη δασμολογική κλάση 20.06. »

Κατά την *Επιτροπή*, ο επίμαχος πολτός φρούτου πρέπει να καταταγεί στην κλάση 20.05.

Καταρχάς, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο τρόπος βρασμού που χρησιμοποιείται για το επίμαχο παρασκεύασμα δεν αποκλείει την υπαγωγή του προϊόντος στην ανωτέρω κλάση. Δεδομένου ότι ο όρος « βρασμός » ή « βράσιμο » δεν ορίζεται ούτε στο Κοινό Δασμολόγιο ούτε στις επεξηγηματικές σημειώσεις της Ονοματολογίας του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας ούτε στις σημειώσεις του νέου εναρμονισμένου συστήματος, πρέπει να ληφθεί ως βάση η έννοια που έχει συνήθως ο όρος αυτός στην καθημερινή του χρήση. Έτσι, ως « βράσιμο » νοούνται όλες οι θερμικές μέθοδοι επεξεργασίας στις οποίες η θερμότητα φθάνει το σημείο ζέσεως. Ο ορισμός αυτός καλύπτει και τη μέθοδο που χρησιμοποιείται εν προκειμένω, δηλαδή την αύξηση της θερμοκρασίας με συμπύκνωση εν κενώ.

Εξάλλου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διάρκεια του βρασμού, ιδιαιτέρως βραχεία εν προκειμένω, δεν αποκλείει την υπαγωγή στην κλάση 20.05, η οποία επ' αυτού δεν προβλέπει τίποτε περισσότερο. Η ορθότητα της απόψεως αυτής δεν αναιρείται από το γεγονός ότι το γαλλικό κείμενο των επεξηγηματικών σημειώσεων του Συμβουλίου Τελωνειακής Συνεργασίας σχετικά με την κλάση 20.05 και οι επεξηγηματικές σημειώσεις της Συνδυασμένης Ονοματολογίας σχετικά με τη σημερινή κλάση 20.07, η οποία συμπίπτει ουσιαστικά με την κλάση 20.05, απαιτούν την ύπαρξη παρατεταμένου βρασμού. Λόγω της εμφανίσεως νέων, πολύ σύντομων τρόπων βρασμού, και ειδικότερα με μικροκύματα, ο παράγοντας χρόνος έχει χάσει κάθε σημασία για την εφαρμογή του κριτηρίου αυτού και το μόνο κρίσιμο ακόμη ζήτημα είναι αν η χρησιμοποιούμενη μέθοδος έχει τα ίδια αποτελέσματα επί του παρασκευαζόμενου προϊόντος όπως και ο κλασικός παρατεταμένος βρασμός. Αυτό συμβαίνει πράγματι εν προκειμένω: η αφυδάτωση του προϊόντος που τυγχάνεται με την εν κενώ συμπύκνωση δεν μπορούσε παλιότερα να επιτευχθεί παρά μόνο με παρατεταμένο βρασμό. Για να στηρίξει την άποψη αυτή, η Επιτροπή προσκομίζει μια γνωμοδότηση της Επιτροπής Ονοματολογίας του Κοινού Δασμολογίου, με την οποία επιτρέπεται η υπαγωγή του πολτού μήλων στην κλάση 20.05. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ακόμη, για να αποδείξει ότι ο παράγοντας χρόνος δεν έχει σημασία, ότι, αν το κριτήριο αυτό θεωρηθεί κρίσιμο, τότε τα προϊόντα που λαμβάνονται με την παραδοσιακή μέθοδο βρασμού θα πρέπει να κατατάσσονται διαφο-

ρετικά απ' ό,τι τα άλλα, μολονότι η διαφοροποίηση αυτή δεν δικαιολογείται ούτε από τη δομή του Κοινού Δασμολογίου ούτε από τη διατύπωση της κλάσης 20.05.

Επιπλέον, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι, για να υπάρχει δυνατότητα υπαγωγής στην κλάση 20.05, το υπό κρίση προϊόν δεν πρέπει να έχει υποστεί ούτε γευστική ούτε χημική αλλοίωση· αρκεί το προϊόν να παρουσιάζει, μετά το πέρας της θερμικής φύσεως επεξεργασίας, τις ιδιότητες των προϊόντων που απαριθμούνται στην κλάση αυτή (γλυκών κουταλιού, μαρμελάδων, ζελέδων, πολτών ή συμπυκνωμένης σάρκας φρούτου). Στην προκειμένη περίπτωση το προϊόν που λαμβάνεται με τη μέθοδο θερμικής συμπυκνώσεως αποτελεί αναμφίβολα πολτό.

Ομοίως, το γεγονός ότι το προϊόν μπορεί να επανέλθει, με την προσθήκη νερού, στην αρχική του κατάσταση δεν σημαίνει ότι πρέπει να αποκλειστεί η υπαγωγή στην κλάση 20.05. Πράγματι, ούτε από την κλάση αυτή ούτε γενικότερα από το Κοινό Δασμολόγιο απαιτείται να μην μπορεί να μεταβληθεί η κατάσταση του προϊόντος και συνεπώς να είναι αμετάκλητη η δασμολογική του κατάταξη.

Τέλος, κατά την Επιτροπή, η κατάταξη στην κλάση 20.05 επιβεβαιώνεται από τον γενικό κανόνα ερμηνείας 3α της ονοματολογίας του Κοινού Δασμολογίου, ο οποίος ορίζει ότι « η πιο εξειδικευμένη κλάση θεωρείται επικρατέστερη των κλάσεων γενικότερου περιεχομένου ».

Κατόπιν αυτών η Επιτροπή προτείνει τις εξής απαντήσεις στα προδικαστικά ερωτήματα: « Το Κοινό Δασμολόγιο, όπως ίσχυε κατόπιν της εκδόσεως του κανονισμού (ΕΟΚ) 3333/83 του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 1983, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι ο πολτός βερύκοκκου, ο οποίος λαμβάνεται κατόπιν συνθλίψεως της σάρκας του καρπού πάνω σε κόσκινο και θερμαίνεται στο σημείο ζέσεως επί 30 κατ' ανώτατο όριο δευτερόλεπτα εντός συμπυκνωτή εν κενώ, κατατάσσεται, ως πολτός φρούτου που προκύπτει από βρασμό, στη δασμολογική κλάση 20.05 ».

Η Επιτροπή προσθέτει πάντως επικουρικά ότι, αν δεν γίνει δεκτή η υπαγωγή στην κλάση αυτή, το προϊόν πρέπει να καταταγεί στην κλάση 20.06, που καλύπτει τα λοιπά προϊόντα.

R. Joliet
εισηγητής δικαστής